

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nčv.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nčv.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslane, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi, se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vsenemčije ljubezen in sovraštvo!

IV.

„Wien wird entweder eine slavische Metropole oder die zweite Stadt in Grossdeutschland.“

Sedanja Avstrija mora pasti. To je postulat gigantskega načrta, kakor nam ga predložuje avktor v X. poglavju svoje brošure: O du mein Oesterreich! in po katerem imajo vsi predeli sedanje avstrijske države tam gori od Bodena pa doli do morja Adrijskega pripasti bodoči veliki Nemčiji.

Seveda zveni človeku nekoliko bizarno, ako brošura s tako vsebino, tako tendenco in takimi prorokovanji nosi ime — O du mein Oesterreich! Ali počasi! Avktor hoče imeti Avstrijo, priznava nje neizogibno potrebo, in se v naslednjem XI. poglavju celó spominja znanega izreka slavnega historika češkega, Palaškega, ki je menil: če bi Avstrije ne bilo, bi jo morali ustanoviti!

Ali on hoče Avstrijo, kakoršnje trebajo velikomemški načrti, Avstrijo, ki ne bo na poti bodoči Velenemčiji, Avstrijo, ki bo imela svoje težave na balkanskem polotoku! Sedanja pa mora pasti... In mož ni šušmar, ki ostaja na pol poti. On je prijatelj radikalnih reševanj problemov, ki mu delajo skrbi. On ne jemlje le velenemških škarij v roke, da reže sedanji zemljevid vseh možnih delov sveta, ampak odreja tudi novo, veliko moderno sešivanje ljudstev. Ne le respektivne dežele naj zamenjajo svoje sedanje državno pripadništvo s pripadništvom k veliki bodoči nemški državi, ampak tudi ljudem, ki ne bodo spadali prav v pangermanski ensembles, se bo seliti v druge kraje. Ali ne poljubno, ampak točno po načrtu, tja, kamor jim bo veleval se svojo suvereno besedo mogočni Herrnvolk.

V XI. poglavju je naš avktor natančno določil vse spremembe, ki se imajo izvršiti na zemljevidu, oziroma: do katerih mora dovesti nemško-rusko-italijanska trozveža! V XII. in XIII. pa določa bodočo usodo raznim narodom.

Sedanja Nemčija — tako nas obvešča v XII. poglavju — šteje 45 $\frac{1}{2}$ milijona Nemcev, 3 milijone Slovanov, $\frac{1}{4}$ milijona Francozov, 140.000 Dancov, skupno torej 7 odstotkov Nenemcev.

K bodoči Velenemčiji pa pripadejo: 208.000 Nemcev in 2000 Francozov Luksemburga; 8.100.000 Nemcev, 5.470.000 Če-

hov, 1.800.000 Slovencev, 185.000 Italijanov, 180.000 Poljakov ter končno 135.000 Srbo Hrvatov iz sedanje avstrijske Cislajtanije, izvzemši Galicijo, Bukovino in laški Tirol; ter 350.000 Nemcev, 30.000 Madjarov in 30.000 Slovanov iz onih delov Ogrske, ki se imajo priključiti Nemčiji.

Bodoča Velenemčija bo torej štela okroglo 54 $\frac{1}{2}$ milijona Nemcev; potem 10 $\frac{1}{4}$ milij. Slovanov, 450.000 Romanov in 20.000 pripadnikov drugih plemen, torej okroglo 16 odstotkov Nenemcev.

Ko je tako vse izračunal, meditira avktor: mnogi dvomijo, da bi nemški narod mogel izvršiti tako gigantsko delo in bi se zadovoljili s priklopljenjem Šlezije, severne in severno-zapadne Češke, Solnograške, Zgornje Avstrije, nemškega Tirola in Predarlške. Ali nemški narod ne sme biti tak »cagove«. Po tem programu da bi Nemčija še vedno ostala »torso«, t. j. telo, kateremu bi manjkala ena: lepo število 4 in pol milijona ljudi, ki bivajo na »prastarih nemških tleh!« (Po takem je tudi naše Primorje s Trstom, katero Vsenemci reklamirajo za bodočo Nemčijo, »prastara« nemška zemlja!), a Vsenemčija bi se odrekla svoji poziciji ob Jadranskem morju! Ali ne peče ga samo to, da bi taka Nemčija ne bila še tista Velenemčija, katero si mislijo Vsenemci, ampak pripominja tudi nejevoljno: Pa tudi Avstrija bi ostala to, kar je danes!

Tega pa noče on, absolutno noče, ker to ne bi bilo v soglasju z interesi Velenemčije. M. ž računa nemreč tako-le: Novo-Avstrija, katere težisce bo na balkanskem polotoku, bi bila sicer nekoliko nejevoljna, ker je bila prisiljena prenesti svoje težisce (ali po naše rečeno: ker jej je velenemška sila vzela, kar je bilo po stari pravici nje neoporečna last) — ali slednjič bi se morala (po računih velenemškega avtorja) osloniti na Nemčijo. Ako bi pa ostala stara Avstrija, kateri se je le odsekalo nekoliko udov, bi čutila vedno bolečine v vseh udih in bi radi takega presekanja starih zvez postala Nemčiji najzagriženejša smrtna sovražnica.

Narod nemški torej ne sme misliti na krčenje svojega programa, ali — na razširjenje tudi ne. Ako bi hoteli priključiti vso Ogrsko (brez Hrvatske) Sedmograško in Bukovino, bi se število Nemcev, ki se imajo priključiti Velenemčiji, pomnožilo od 8.450.000 na 10.200.000, število Nenemcev, ki se imajo priključiti pa o 7.200.000 na 21 milij. Radi nadaljnjih 1 in tri četrt milijona Nemcev, ki bivajo na Ogrskem, Sedmograškem

in v Bukovini, bi se Velikonemčija — kakor se izraža avktor — »obremenila« z nadaljnjimi 13 in tri četrt milijona tujcev, ki bi skupno tvorili potem nad 30% skupnega nje prebivalstva.

To pa bi bilo malce pretežko za sicer veliki nemški želodec in moglo bi postati nevarno.

Toda Velikonemčija ne bi smela pozabiti tudi na ta 1 $\frac{3}{4}$ milijona. Narodne zahteve teh Nemcev bi se morale zagotoviti po državnih pogodbah in se postaviti pod garancijo Velenemčije!!

To poglavje, v katerem je člankar z vso zaželeno — brezobzirnostjo načrtal konture bodoče Velenemčije, zaključuje tako-le:

»Čim bo našemu jeziku zagotovljeno na Ogrskem pristojno mesto, potem pa de barsko narečje Madjarov samo po sebi zopet do uloge narečja kmetov, iz katere se je bilo, aliho češkemu, umetno izvijalo pol stoletja sem; za nemstvu sovražno karikaturu države, kakor jo imajo Madjari danes, bi itak ne bilo mesta v Novo-Avstriji. Milahko z mirno vestjo prepuščamo bodočnosti, da-li nadaljnji razvoj naših sorjakov v tujini postavi naše unuke pred nove naloge!« (Torej se avktor ne odpoveduje nadi, da tudi one dežele, katere odklanja za sedaj, postanejo kedaj prebavljive za veliki nemški želodec.)

»Prigovor, ki se čisto oglašja proti ne popolnemu priključenju vse Avstro-Ogrske, je ozir na Dunaj, ki da bi potem ležal na periferiji države. Toda, ko bi bil s tem povzročen tudi propad Dunaja, vendar bi morala usoda posamičnega mesta, pa bila še tako žalostna, umakniti se pred interesi vsega naroda. Sicer pa Dunaj že leži na periferiji države, katere glavno mesto je: že danes je Budimpešta njega znakovna tekmovalka in Praga postaja tudi od dne do dne bolj, ako usod Avstrije ne navedemo na nove poti. Ako ne stopimo vmes, bo Avstrija slovanska država in gotovo se uresniči prorokovanje Edvarda Hartmanna, da bo Dunaj prihodnje stoletje pretežno slovansko mesto. Dunaj bo ali slovanska metropola, ali pa drugo mesto v Velikonemčiji! Če imamo mi odločiti to alternativo, ne moremo biti v dvomu ni za trenutek.«

Narodu nemškemu je torej ostati pri programu, po katerem se imajo bodoči Velikonemčiji priključiti za sedaj vse dežele sedanje avstrijske Cislajtanije, torej tudi

bči je sedaj v Saint Maurice u v Švicarski.

Grofova želja se je točno izpolnila. Zdravnik je takoj odpravil brziavko Meliti, ali tudi njenemu možu v Zagreb.

Branimir je takoj naslednjega dne prišel ter našel grofa neotlažljivega. Grofica je padala iz enega spanja v drugo, jela ni nič in morali so jo umetnim načinom hraniti. Moči so jo naglo zapuščale, a posušila se je do kosti in kože. Branimir je bil potr, ko je stopil v grofišino sobo in jo videl. Ona seveda ni vedela za njegov prihod, ker je bila v brezčutnem dreamežu.

Zdravnik je poskušal vsa umetna sredstva, da jo vzdrži na življenju vsaj toliko, da pride Melita. Nu, ona je trebala dva dni, dokler je iz Saint-Maurice a dospela v Delidvor. Dva dneva sta minola, tretjega dne pa je nastopila agonija v tisti trenutek, ko je došel telegram od Melite, da pride predpoludanskim vlakom. Branimir je sam odšel svoji ženi nasproti do bližnje železniške postaje, kjer je imela izstopiti. Njiju sestanek je bil jako tužen.

naše »Italijansko« Primorje (ste-li čuli, signori?!), izvzemši le Gabeljo, Bukovino in italijanski Tirol.

V naslednjem, XIII. poglavju razmotriva avktor vprašanje, kako bo Velikonemčiji postopati s prirastkom na Nenemcihi?!

Ob novi istrski železnici.

Podolapinski.

(Dalje.)

No, pustimo klike na strani, pa obrnimo se zopet do dežele in ljudstva!

Vlak se je vstavil. Bili smo na cilju svojega potovanja: v Bujsh.

Na postaji je stalo par izvoščakov. Tovarša in jaz smo pristopili k praznemu koleslju ter povprašali — po italijanski seveda — da nas popelje do Krasice. Ali, ker je čul, da smo se med seboj razgovarjali po slovenski, začel je tudi izvošček govoriti z nami hrvatski, rekši:

»Umejam tudi jaz po vaš!«

Z ozirom na razupiti narodni fanatizem Bujčanov se nam je to seveda čudno zdelo. V polu podrtim koleslju smo se peljali do vrha na Krasico, kjer smo se poslovili od voznika ter šli peš par sto korakov proti Krasici.

Nad cesto videli smo lepo poslopje z napisom »Scuola popolare«. Kaj so v Krasici Italijani?! Tako smo se vpraševali. Srečevali so nas otroci in nas pozdravljali: »Bon giorno!«

Prišli smo torej v italijansko selo. Tako sem si mislil.

Krenili smo v krčmo ob cesti, da doznamo kaj več. Pozdravili smo po slovenski. Krčmar, čestit 70 leten starček, je odzdravi lepo slovenski.

Vprašali smo moža, da li so v Krasici Italijani? Na to vprašanje smo dobili odgovor, da naseljenje tega sela je — »slavo«.

Doznali smo od moža še marsikaj zanimivega. V cerkvi se poje »slovinski«, isto-tako tudi o procesijah. Skušalo da se je sicer uvesti latinsko petje, a možje so skočili na noge in niso dopustili take spremembe.

A zakaj imate italijansko šolo? In doznali smo, da so delali prošnjo za šolo s hrvatskim učnim jezikom, ali sinjori iz Buj da so razposlali svoje agente, kateri so nagovarjali ljudi, naj podpišejo za »scuola mista« (mešano šolo). Dobri ljudje so menili, da gre za jezikovno mešano šolo — v kateri se bo namreč poučevalo italijanski in hrvatski —, pa so v tej dobri veri podpisali prošnjo. In dobili so res me-

»Je-li živa?« je bilo prvo, kar je Melita vprašala, izidša iz kupéja.

»Živi še, ali ne pozna nikogar!« je odgovoril Branimir.

»Ah, morda me vendar spozna, ko bo čula moj glas!« je rekla Melita.

»Morava se jako požuriti, da ne bo prekasno«, je opomnil Branimir Meliti, ki je sobarici daval naloge radi svojih stvari.

Za nekoliko minut sta krenila proti Delidvoru. Kočijaž je imel nalog, da vozi čim brže, da bi morda grofica vendar še dobila pri življenju. In dobila sta jo — ali na slovesu žnjimi. Angelj smrti se je že zibal na svojih krilih okolo nje, da jej vsprejme dušo in jo odnese v oni drugi svet.

Ko je Melita stopila v sobo, videla je pretresljiv prizor. Njen oče, zdravnik, duhovnik, Evelina, pa vsa družina dvora so klečali okolo postelje grofišine, kateri je bil na licu že utišen znak smrti. Evelina jej je bila stisnila v roko gorečo svečo in jo držala. Vsi so molili z duhovnikom smrtno molitve.

(Pride še.)

PODLISTEK

111

MELITA.

ovest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomlé; prevedel Radi.

Drugi del.

IX.

»Jaz bi vam priporočil, milostiva grofica, da vstanete iz postelje. Vašemu stanju ne more ugajati ležanje, čečó nevarno je.«

»Kaj se mi more dogoditi?« je vprašala bolnica čudnim, pri njej nenavadnim tonom.

To vprašanje je nemalo osupnilo zdravnika, skoro da ga je razsrdilo, ker je bil koleričnega temperamenta.

»Kaj se vam more dogoditi? Zlo, in morda najhuje; jaz vam zabranjujem ležati.«

»Ali jaz vas ne bom ubogala, ker ne morem!« je odgovorila bolnica odločno. »Nimam moči, da bi se držala na nogah.«

»Ali sedeti vsaj bi mogli.«

»Niti za to nimam moči.«

»Ali poskušajte, prosim.«

»Ne!« je odgovorila grofica skoro jezno. »Ako morem umreti, pa kaj za to? Smrt bi dobro došla; ona me vsaj reši od muk, ki mi dušo gonijo iz telesa.«

Zdravnik je zganil z rameni in je odšel iskati grofa.

»Kaj je? ga je vprašal grof.«

»Na kraju smoti, je rekel zdravnik na krstko.«

»Da umre?« je vprašal grof prestrašeno.

»Za kateri dan, v njej je ni več nobene odporne sile, kakor sem že rekel.«

Grof se je prejel za glavo.

»Ah, ali tudi to moram še doživeti?!« je govoril jokavim glasom. »Moja Ana, moj dobri Angelj!« In solze so mu zalile oči.

»Vaša hčerka je v inozemstvu!« je prejel za besedo zdravnik. »Bilo bi dobro, da jej brzojavite, naj takoj pride domov. Kdo ve, da-li jo še najde živo.«

»Jaz da [brzojavim? Ah, dragi doktor, jaz vam v tem času nisem v stanu napisati niti besede. Prosim vas, lepo vas prosim, sestavite vi brzojavko in odpošljite jo! Moja

šano šolo — ali ne take, za kakoršnje so prosili in kakoršnje so pričakovali, »mešano« namreč po našem jeziku; ampak šolo, ki je bila »mešana« le — po spolu otrok (!), v katero so imeli torej zahajati dečki in deklice! Tako so laški agentje osleparili naše dobro, ali najvno in nevedno ljudstvo. Ali se ne čuje to kakor kaka bajka iz devete dežele? A je vendar žalostna resnica... A vladni sistem molči k vsem takim prevaram... V Istri ga ni političnega uradnika, ki bi siromašno in nevedno ljudstvo jemal v zaščito pred takimi sleparstvi moralno propale, degenerirane oligarhije. Jaz menim vsaj, da bi bilo tam, kjer je ljudstvo še prenevedno, da bi se samo zavedalo svojih pravic, zjamčeni mu v državnih zakonih, in da bi znalo tudi reklamirati in braniti te svoje ustavne pravice — da bi bilo tam državnim funkcionarjem v dolžnost varovati ljudstvo pred kratenjem teh pravic, in v našem konkretnem slučaju, varovati zakon, ki določa, da ima sleherni narod pravico, da si sam določi, v katerem jeziku si bo pridobil elementarni pouk, kajti določilo našega zakona, da ni smeti nikogar siliti do učenja kakega drugega jezika, involvira pravico za vsakogar, da si sam določi učni jezik v ljudski šoli.

To pa je glavna abnormalnost v razmerah našega Pr. morja, iz katere izhajajo vse druge abnormalnosti, vse kričeče zlo: da državnoslovenski zakonik nenačujajo v teh pokrajinah potrebnega, dovolj energičnega varstva! (Zvršetak pride.)

Politični pregled.

V Trstu, 8. oktobra 1902.

Deželnozborske volitve na Štajarskem. Volilni shodi v posamičnih krajih so že postavili kandidate. Izbrani so naslednji možje:

Za celjsko kmečko skupino odvetnik dr. Dečko in namesto doseđanjega poslanca dr. Serneca, ki ni mogel več vsprejeti kandidature, dr. Juro Hrašovec.

Za okraj Brežice dekan Josip Žičkar.

Za štajersko-slovenjegraški okraj tovarnar in posestnik Ivan Vošnjak iz Šoštanj.

Za ptajski okraj odvetnik dr. Fran Jurtela.

Za ljubljanski okraj doseđanji poslanec, odvetnik dr. Fran Rosina.

Za moriški okraj doseđanji poslanec prof. F. Robič in namesto Lendovskega posestnik Ivan Rošker.

Za mestne skupine so postavljeni naslednji kandidati:

Za mestno skupino Celje Brežice dr. J. Karlovšek iz Celja; za slovenjegraško dr. Fran Mayer iz Šoštanj, za ptajsko mestno skupino pa državni poslanec, dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj.

Postavljeni so torej kakor kandidati večinoma doseđanji poslanci. »Domovini« je to v znak, da se ljudstvo strinja z doseđanjo taktiko, izlasti, kar se dostaje abstinence. Možje, ki so glasovali za te kandidature, so pokazali, da vedo presojevati in ocenjati vzroke, ki so bili poslance primorali, da so odšli iz državne zbornice...

Nadejati se je torej, da se volitve izvrše častno za naš narod in da bo izvoljenih toliko naših poslancev, kolikor je sploh možno ob sedanjem volilnem redu.

Boj za nagodbo. Zabeležiti je nastopne vnanje dogodke: Včeraj jutraj je bil ogrski ministerski predsednik v avdijenci pred cesarjem, ki je trajala od 8. do 9. ure. Za popoldne ob 2. uri pa sta bila pozvana pred cesarja avstrijski ministerski predsednik dr. Koerber in minister za vnanje stvari, grof Goluchowski. G. Szell se je že včeraj povrnil v Budimpešto, ne da bi bil na Dunaju stopil v dotiko s katero politično osebo, iz česar sledi, da njegova pot na Dunaj je imela edino ta namen, da informira cesarja o stadiju pogajanj. V jako resni luči nam kaže položaj dejstvo, da se nič ne čuje o nadaljevanju pogajanj. V ponedeljek so v Budimpešti, po odhodu avstrijskih ministrov, smatrali položaj akutnim, in so pričakovali, da kakor včeraj oba ministerska predsednika izročita cesarju svojo demisijo. No, tako daleč ni še prišlo in faktično ne kaže še nič na že nastopivšo ministersko krizo. Pripravljenimi pa treba biti na tak dogodek sleherni hip.

Napad na ruskega častnika v Carigradu. Iz Carigrada poročajo, da se je pred tremi dnevi tamkaj izvršil napad na ruskega častnika, grofa Dolgorukova, ki je bil v spremstvu velikega kneza Nikolaja.

Ko je namreč grof Dolgorukov z nekaterimi svojimi prijatelji pil pivo v neki gostilni v Peri, padel je iz neke mimovozeče se kočije strel, ki je razbil šipe gostilniškega okna. Sumi se, da je bila krogla namenjena grofu Dolgorukovu in da je napadalec kak Turak, ker je namreč grof Dolgorukov postal zadnje čase Turkom zelo sumljiv radi njegovih gostih potovanj v Macedonijo.

Ruski poslanik v Carigradu se je podal takoj k sultanu, kateremu je sporočil o tem dogodku. Sultan je zaukazal, naj se takoj začne poizvedovanje, da zaletè napadalec.

Na Balkanu. Vesti, prihajajoče iz Balkana, postajajo od dne do dne resnejše. Vse kaže, da se je to pot začelo gibanje v velikem zlogu in da se je tudi evropska diplomacija začela resno baviti s tem gibanjem. Jako tajnostno je posebno postopanje ruske diplomacije, o kateri nihče ne ve prav, v kakli smeri se giblje nje akcija? Ravno tako neumljivo je tudi postopanje bolgarske vlade. Francija je seveda na strani svoje zaveznice Rusije. Angleška diplomacija je odločno nasprotna vsaki intervenciji od strani evropskih velesil. A to iz čisto enostavnega vzroka, ker se ona sama čuti preslabotna, da bi v slučaju kakih komplikacij mogla dovolj uspešno braniti svoje interese. Angleški minister Balfour je sam priznal, da je angleška moč na Vstoku mnogo manjša, nego je bila pred 25 leti.

V Londonu se zatrjuje, da Rusija podpira vstajo v Macedoniji in da je popolnoma v soglasju z bolgarsko vlado, katera da podpira moralno in materialno one bolgarske državljane, ki so na čelu macedonskemu ustaškemu gibanju.

Iz Sredca pa poročajo, da je ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič, kateri je — kakor znano — na slavnosti na prelazu Šipka zastopal ruskega carja, tekom teh slavnosti vsprejel deputacijo macedonskih Bolgarov, ki so mu izročili spomenico, v kateri je opisano trpljenje bolgarskega naroda v Macedoniji. Deputacija da je naprosila velikega kneza, da naj to spomenico izroči carju.

Kakor smo že poročali v tem listu, bil je o priliki slavnosti na Šipki tudi general, grof Ignatjev poslanik v Carigradu in je s svojo diplomatično akcijo dovel do rusko-turške vojne, katera je osvobodila Bulgarijo. Ignatjev je tudi sestavil pogoje za svetoštefanski mir.

O priliki njegovega sedanjega bivanja v Bolgariji, prirejalo mu je tamonjsje prebivalstvo v družbi z macedonskimi izselenci prisrčne ovacije in na ta način demonstriralo za macedonsko stvar.

Ko se je grof Ignatjev nahajal na ruskem konzulatu v Sredu, došla je k njemu deputacija, katero je spremljalo kakih tisoč Macedoncev. Načelnik deputacije, profesor Mileč, je imel na grofa nagovor, v katerem ga je spominjal, da so že na berlinskem kongresu sklenili, da se v Macedoniji imajo uvesti reforme. Prešlo je od takrat že 25 let, a reforme še sedaj niso izvedene. V tem času se je stanje Macedoncev vedno bolj hujšalo. Mileč je slednjič naprosil, naj bo grof Ignatjev tolažil ubogih Macedoncev pred carjem.

Grof Ignatjev je odgovoril, da je osvobodjenje Macedonije njegova najsrčnejša želja in upa, da se jedenkrat uresniči ideja, katero je imel v Sv. Štefanu pred očmi. Macedonci se morajo pripraviti za odločilni trenutek!

Burski generali v Evropi. V Londonu se sedaj ne veruje, da bi nemški cesar vsprejel v avdijenci burske generale. Angleška vlada meni, da bi se vsprejem burskih generalov od strani nemškega cesarja slabo tolmačil v južni Afriki in bi le vspešobulil nasprotnike Anglije.

Na vsaki način pa menijo Angleži, da, če tudi nemški cesar vsprejme burske generale, stori to le, da izkaže svoje simpatije junškim vojakom in ne da bi o tem imel kake politične namene. Ker so se pa burski generali v svojem zadnjem manifestu izjavili za nasprotnike Anglije, sumijo Angleži, da bodo isti nabrani denar porabljali v politične svrhe.

»Berliner Tageblatt« piše, da nemški

cesar vsprejme burske generale le v slučaju, ako angleška vlada privoli v to in ako pridejo v spremstvu angleškega poslanika v Berlinu; nadalje da se morajo burski generali tudi obvezati, da tekom svojega bivanja v Nemčiji ne prirede nikakih protianglezkih manifestacij.

Cesar Viljem da je že sporočil v London, da želi vsprejeti burske generale, da na ta način dokaže simpatije nemškega naroda do Burov. Sedaj je odvisno le od angleške vlade, ako dovoli to avdijenco!

Sedaj se Botha, Dewet in Delarey nahajajo še vedno v Bruslju, kjer jim je tamonjsje prebivalstvo predsinčilo prirejalo ovacije do preko polnoči. Dewet je v nekem svojem govoru rekel: Angleški listi trdijo, da Buri posedajo sedaj v južni Afriki mnogo živine, ali jaz vas zagotavljam s častno besedo, da je vse uničeno. Botha je omenil, da so Buri položili orožje samo zato, da se burski narod ohrani popolnega uničenja.

Ko so se burski generali vračali iz hotela »Grand Harmonie«, pozdravljala jih je množica kakih 50.000 oseb. Čuti je bilo vslikov »Doli z Angleži! Chamberlain — morilec!«

Tržaške vesti.

Tragični konec Dragotina Paternosta je vzbudil iskreno občudovanje vsepovsodi, kjer so poznali tega moža. Kakor nam zatrjujejo iz uradniških krogov, njegovi predstojniki niso niti neposredno pred katastrofo zapazili ni najmanjšega vznemirjenja na Paternostu. Na lieu mu je igral tisti ljubeznivi nasmeh kakor vedno. V sobi z revidentom Paternostom je bil tudi praktikant Segre, ali samomorilec se je pripravljaval tako hladnokrvno in tiho, da ni praktikant ničesar zapazil, dokler ga ni prestrašil strel in se je Paternost zvrnil po tleh. Ko so prihrumeli v sobo uradniki iz raznih oddelkov, se je na mizi še kadila cigareta.

Tudi neposredno pred smrtjo se je Paternost pokazal točnega, redoljubnega uradnika. Akti na mizi so bili skrbno zloženi v red, a poleg je bili natančno sestavljeni seznam onih aktov, ki so mu ostali še nereseni. Na mizi so našli (odprto) zadnjo voljo pokojnika, katere znamenita določba je ta, da revolver, s katerim se je ustrelil, zapušča — v poseben spomin — uredniku »Piccola«, dru. Prezioso!

Ugibaje o motivih, ki so tili ljubeznivega, veselega in dobrodušnega moža doveli do takega nesrečnega čina, iščejo ljudje misterij tega dogodka sploh v razmerju s tem gospodom, v postopanju italijanskih upnikov s pokojnikom radi dolgov, ki si jih je nakopal pokojnik radi svoje rodbine — pa ne radi lastne soproge — in izlasti v postopanju lastne matere žnjim. Ako je le polovica res, kar pripoveduje »Sole« — navajaje konkretna dejstva —, potem še le vidimo, kakovo človekoljubje vlada v onih vrstah, kjer so nedavno temu rjovelj proti dru. Gregorinu pod izmišljeno h navsko pretvezo humanitete. Dočim se je in se še od strani dra. Gregorina vse zgodi, kar utegne (kolikor je to sploh možbo) ublažiti usodo nesrečnega Škrka, pa je siromašni Paternost danes mrtev...! Značilno je vsakako, da je isti »Piccolo«, ki prinaša sicer cele kolone poročil o sličnih žalostnih dogodkih, sinoči prinesel le par kratkih vrstic, danes pa je nima niti ene besede o istem nesrečnem Paternostu, ki je leta in leta trosil svoje moči po cele noči s prirejanjem brzokavk za ta list...!

Kakor nam poročajo očevideci, je bil prizor, ko je soproga Paternostova prihitela v urad in zazrla tam svojega soproga mrtvega, neopisno pretresljiv, grozen. Pojavi obupa od strani nesrečne žene so pretresli v dušo vse navzoče.

Primerna prisposoda. Kadar so naši slovenski socialni demokratje zašli v zadrego in ne vedo, kako bi opravičevali svoje več nego čudno vedenje nasproti najopravičenejšim aspiracijam tržaških Slovencev, tedaj prihajajo tu pa tam z zatrjevanji, da so tudi oni za narodno enakopravnost; da je tudi njihov nazor tak, da je vsaki napad na materini jezik ob enem napad na kulturo; da tudi oni vedo, da je lahko kdo socialen demokrat, a da vendar ljubi svojo narodnost itd. itd.

Ko so se tako pred p. n. publiko postavili v primerno ugodno luč, potem pa začnajo zvijati in zavijati, da ne bi morda tej p. n. publiko prišla nesrečna misel, da bi iz besed hotela izvajati tudi kake obveze za

naše socialne demokrate, obveze namreč v tem zmislu, da bi morali zatrjevati ljubezen do svojega jezika in naroda kazati tudi — v dejanjih.

Jeden običajnih izgovorov je nekako tak le: Italijanska stranka je šovinistična, slovenska istotako. Ker pa so socialisti načelni nasprotniki narodnega šovinizma — morajo nasprotovati enim in drugim, oziroma jim njihovo stališče ne dovoljuje, da bi se zavzemali za enega, ali se postavljali na stran drugega.

Tako nekako hočejo slovenski socialisti zatrjevati nekako nevtralityto v boju med italijansko in slovensko »šovinistično« in »nacionalistično« stranko. Oprti na to sofistiko pa konsumirajo neznanske množine indignacije, ako jim kdo od naše strani očita, da s takim vedenjem, s takim postavljanjem vzrokov in nagibov, ki vodijo laško in slovensko stranko v teh bojih, v eno in isto paralelo, da s takim vzbujanjem domnevanja, kakor da je ni razlike med aspiracijami trkačjanje italijanske in slovenske stranke: našli slovenski socialisti faktično le koristijo italijanski gospodolvalni in škodijo svoji lastni narodnosti, katero baje sicer toll iskreno ljubijo!

O interesantnem vprašanju, koliko je vredna ljubezen brez dejanj? — spregovorimo drugikrat.

Za danes naj pođamo le prisposodo:

Dva se tepeta. Enemu, kateremu so bile razmere ugodnejše, da se je lepše razvil in postal močnejši, se je posrečilo, da je nasprotnika podrl na tla ter ga spravil pod se, kjer ga davi in mesti, da siromak krvavi in mu jemlje sapo.

Tretji gleda ta boj in se ne gane, ker hoče ostati »nevtralen«, ker noče pomagati ni enemu ni drugemu. Sedaj pa nam bodi dovoljeno vprašanje: je-li okalnost, da n'kdo noče poseči med nasprotnika, res enake veljave in istega pomena za oba — za onega, ki je spodaj, ki krvavi in ki pojemlje, ker mu primanjkuje sape, in za onega, ki je zgoraj in ki mikasti in duši onega siromaka spodaj?!

Gotovo ni enakega pomena! Kajti od tega, da se nikdo ne meša v pretep, ima korist le oni, ki je zgoraj, ki je močnejši! Onemu, ki je spodaj in ki je šibkejši, pa je taka »nevtralnost« na škodo in mu daljša trpljenje.

Z drugo besedo: kdor ravnodušno gleda, kako močnejši pesti šibkejšega, ta pomaga močnejšemu!

Ta prisposoda velja za vedenje naših slovenskih socialnih demokratov v Trstu. Njim baje ne dopušča stališče, da bi se v teh narodnih bojih postavljali na našo stran — ki da je baje tudi šovinistična! S tem pa pomagajo — Italijanom!

Pometajte pred svojim pragom! Pišejo nam: Včerajšnji nebodigatreba, ali po domače rečeno: »Il Gazzettino«, si je zopet izmislil nedostojen roman na račun naše narodnosti.

Ta nesramni listič je v svojem kratkem življenju — z namenom, da si podaljša to svoje nepotrebno življenje — že večkrat skušal sramotiti naše revno ljudstvo, kar mu pa — kakor je znano v obče — ne pomore do rešitve, ker je gotova stvar, da mu bo preminoti v nedolgem času.

Ako bi bil tudi ta umazani roman (kar pa je izključeno) resničen, bi časnikar, ako ima le iskrico poštenosti v svoji duši, opisal le slučaj in ne bi poleg tega sramotil ljudi le zato, ker baje ne govore gramatikalnega Dantejevega jezika.

Ako bi mi hoteli zasmehovati laške so-mesčane, in žide še posebe, bi imeli dan na dan celo torbo takih notie.

»Pejte ga sem! Ga dsmo dobra kup« itd. je slišati vsaki dan, posebno pa na trgih in tam v onem delu našega mesta, kjer zapovedujejo Židje!

Kakor pa mi ne moremo zahtevati od kakega Kalabreža, da bi govoril pravilno slovensčino, tako je bedasto, da se Vrhovoglasilo šali s kako slovensko kmetico, ako ista ne govori čiste italijansčine!

Za g. Vrha in njegove somišljenike bo bolje, da puste na miru take — oslarije in se raje pripravljajo za pogreb lastnega bedastega glasila!

Slavnemu uredništvu ljubljanskega »Slovenca«. »Slovenec« obdolžuje v svoji 228. števil. naš list vnovič, da »dela v shizmatični tendenci za prihoitno obliko uni-jatstva«.

Za danes pozivljamo slavno uredništvo »Slovenec«, da nam navede katerikoli članek, ali pa sploh spis, tiskan v »Edinosti«, ki bi nosil na sebi tendenco, da bi pripravil slovensko ljudstvo potom unijatstva v razkoli!

Ako nam »Slovenec« tega ne bi mogel dokazati, je njegova dolžnost, da to obrekovanje prekliče. Ta dolžnost njegova je tem nujnejša, ker je bil na katoliškem shodu v Ljubljani proglašen kakor pošten katoliški list. Ako pa nam ne bi »Slovenec« hotel dati tega zadoščenja, obrniti se bomo morali do članov izvrševalnega odbora katoliškega shoda: gg. dekana Kompareta in dra. Lauginje!

Nekaj novega! V »Slov. Narodu« čitamo: Ces. kr. okrajno glavarstvo (katero?) je obsodilo gledališkega igralca g. Danila na 10 K globe, ker je baje v minoli sezoni v igri »Nemški ne znajo« preveč natančno kopiral domobranskega poročnika. Njegov tozadevni rekurz je bil od c. kr. deželne vlade zavrnjen. Ni torej dobro preveč natančno igrati.

Nova iznajdba. Dva avstrijska častnika, g. Beranek in naš rojak g. Fridolin Kaučič, sta dobila patent na svojo iznajdbo, s katero je mogoče konja hitro osedlati in razsedlati. Ta »hitri sedlar« postane največega pomena za vojake v vojski in na vajah. Kratke pritisk na vzdigalo, in konj je osedlan, ali pa razsedlan, kar se sedanji sedli ni mogoče. Nova iznajdba je veliko olajšanje za konja in jezdeca.

Prejeli smo natančnejši opis te iznajdbe, katerega priobčimo jutri.

Podobe slovenskih pisateljev. — G. Bahovec je dal modelirati doprane kipe slovenskih pisateljev v majhni obliki. Dandaj so izdelani Slomšek, Vodnik, Prešeren, Gregorčič in Simon Jenko. Cena bo jako nizka. Ti kipi bodo jako pripravi kakor okraski za pisalne mize, omare it. l.

Novo Kneipovo zdravilišče na Slovenskem? »Kneipp Blätter« poročajo, da je več častilcev in častilk Kneippove zdravilne metode sklenilo ustanoviti na avstrijskem jugu Kneippovo zdravilišče. Zdravilišče naj bi se ustanovilo v kakem vinorodnem kraju Kranjske, Primorske ali Hrvaške, kjer bi se jeseni s Kneippovo zdravilno metodo združili tudi zdravljenje z grozdem, kakor se vrši v Meranu. Kraj naj ne bi bil dva kilometra od železnice, imeti bi moral mrzlo tekočo vodo in gozd. V kraju bi se moralo napraviti vsaj 400 postelj za tujce. Urednik »Kneipp Blätter«, naš rojak g. Okič-Jereb, priporoča za to ustanoviteljem Ajdovščino, Ilirsko Bistrico ali pa Samobor na Hrvaškem. Nadaljne predloge sprejema uredništvo »Kneipp Blätter« J. Okič, Würzburgen.

Zadeva Lloydovih kurilcev rešena. Kakor je znano našim čitateljem, bil je generalni štrajk, ki se je meseca februarja vršil v našem mestu, posledica diference, ki so obstajale med vodstvom in kurilec avstrijskega Lloyda. Te difference so se poravnale v konferenci, ki se je vršila med zastopniki vodstva in kurilcev. Takrat so se teoretično rešila vsa sporna vprašanja, ali praktično je ostala nerešena še marsikatera stvar. Da se tudi v resnici izvedejo vse one točke, ki so bile sklenjene že meseca februarja med zastopniki vodstva in kurilcev, podala se je v ponedeljek zvečer posebna deputacija kurilcev k Lloydovemu predsedniku Becherju, s katerim je imela dolgo konferenco. Predsednik Becher je slednjič obljubil, da se takoj rešijo še vse nerešene stvari, kar bo zagotovljeno v novem delavnem redu kurilcev, kateri red stopi v veljavo takoj, čim ga odobri vlada.

Razpis natečaja za poljedelske štipendije. — C. kr. namestništvo tržaško razglašja:

C. kr. ministerstvo poljedelstva je dovolilo z odlok m. 29. septembra t. l., števil. 25122 za šolsko leto 1902—1903. dva štipendija po 300 K na leto za mladeniče slovenske ali hrvaške narodnosti iz Istre, oziroma iz tržaške okolice, kateri hočejo obiskovati prvi tečaj deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu (na Kranjskem).

Prošilec za te štipendije vložijo naj svoje prošnje na podpisnem c. kr. namestništvu do 25. oktobra 1902.

Prošnjam je pridejati:

1. krstni list (za vsprejem v omejeno šolo treba, da se je dovršilo 16. leto — izjemno, v slučaju prav čvrste rasti zadostuje 15. leto —, ne sme pa biti prekoračeno

24. leto); 2. domovinski list; 3. zdravniško spričevalo o dobrem zdravju in fizični sposobnosti za opravljanje navadnih kmetijskih del; 4. spričevalo vsaj o dovršenju ljudske šole z dobrim uspehom; 5. spričevalo o cepljenju koz; 6. občinsko spričevalo dobrega vedenja, podpisano tudi od župnika; 7. spričevalo o premoženjskih razmerah prosičca; 8. zaradi vstopa v omenjeno šolo morajo se mladeniči podvreči vsprejemnemu izpitu v dokazanje zadostne pripravnosti za uk.

Solsko leto se začne na Grmu dne 4. novembra 1902.

Dekle izginilo. Pred desetimi dnevi došla je v naše mesto, iskat si službo, 15-letna Ema Bratina iz Gorice. Obiskala je svojo sestro Karolino, katera je v neki tukajšnji družini v službi in je pri njej tudi prenočila. Drugo jutro zgodaj se je Ema poslovila od sestre in si šla iskat službo, a je od takrat ni bilo več nazaj. Ker se je nje sestra Karolina bala, da se jej je morda zgodila kaka nesreča, naznanila je stvar policiji.

Grožnja z revolverjem. 30-letni težak Fran P. bil je do konca maja t. l. v službi v Larkovljanski tovarni ledu. Ker je zmanjkalo iz miznice v pisarni skoraj 100 kron, pa so ga aretirali, ker je letel nanj sum, da je izvršil tatvino. Bil je nekoliko dni v zaporu, a ker mu niso mogli dokazati tatvine, izpuščen je bil zopet na svobodo. Naslednjega dne in večkrat potem je prihajal v tovarno in zahteval, da se mu plača dnina za one dni, ko je bil v zaporu; v tovarni pa niso hoteli ugoditi tej zahtevi Frana. Pred večerajšnjim je prišel zopet v tovarno in je zahteval od uradnika Adalberta Iljeka, naj mu izplača zahtevane dnine. Ker mu ta ni hotel ugoditi, potegnil je Fran P. iz žepa revolver in žugal Iljeka, da ga ustrelj. Iljek pa je tudi potegnil revolver, na kar je težak pobegnil iz pisarne; na hodniku pa je ustrelil in razbil šipe na oknu. Dogodek so naznanili redarstvu, katero je spravilo nevarnega moža v zapor.

Priloga. Današnjemu listu smo priložili dopisnice tovarne sukna Karola Kocijan v Humpolci na Češkem.

Kdor želi vkupiti blaga naravnost v tovarni, naj zahteva po priloženi dopisnici vzorce, po katerih si potem izbere zaželjeno blago.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 9. okt. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled saredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Maiolica 15 II. n., hišna oprava; ul. Molin a vento 7 I. n. in ulica S. Marco 4, krčmarska oprema in pohištvo; ulica Carinfa 10 III. n., hišna oprava; ulica S. Cilino 22, hišna oprava; ulica Leo 7 I. n., umivalnik; ulica Sette Fontane 27, posode za sladčice in vaze.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 16.4 ob 2. uri popoldne 17.5 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 759.0 — Danas plima ob 5.6 preip. in ob — 11 pop.; osončje ob 9.57 predpoludne in ob 8.36 popoldne.

Društvene vesti.

Redni občni zbor pol. društva »Edinost« bo zadnji nedeljo tega meseca. Ura, kraj in dnevni red se naznanijo pravčasno.

Ruskij kružok. Naznanja se vsem p. n. obiskovalcem družega tečaja, t. j. vsej oni gospodi, ki je lansko leto pohajala ruski kružok, da se začne pouk v četrtek dne 9. t. m. ob pol osmi uri zvečer. Želeči je, da pridejo prav gotovo vsi, ki se mislijo resno posvetiti učenju ruskega jezika ter se prosi ob enem, da bi vsi zahajali redno, da bo vspeh čim povolnejši. Škoda bi bilo, ako ne bi uporabili ugodne prilike, ki je dana nam tržaškim Slovincem: da imamo namreč pravo Rusinjo za učiteljico, kar je velike važnosti, osobito za pravilen izgovor.

Začetnikom se v najkrajšem času naznani prva ura pouka, oziroma vpisovanja. Nadejamo se tudi za prvi tečaj mnogo resnih učenik in učencev.

O d b o r.

Slovenska čitalnica v Šklednju vabi svoje člene in prijatelje društva na veliki ples, katerega priredi v nedeljo, dne 26. t. m. v veliki čemotovi dvorani v Šklednju. — Začetek plesa bo ob 8. uri zvečer, konec pa ob 3. uri jutraj. Vstopnina 1 krona za osebo, udje plačajo polovico. Sviral bo orkester peš-

polka št. 97 iz Trsta. Ker so se čitalniški plesi tako omilili škedenjskemu občinstvu, zagotovljena je že v naprej velika udeležba in izvrstna zabava.

Vesti iz Kranjske.

Ljubljanska kadilec sta v gostilni pri Skrjancu sklenila izredno stavo. Občinski svetnik gosp. Škrjanc in mesar gosp. Leben sta namreč stavila, da eno leto ne bodeta več kadila. Ako v teku enega leta enega drugi zasači, da kadi, plačati mora kadilec 100 kron na korist mestnih revežev. Kaj pa, če bo kdo njiju kadil — na skrivnem? Ni še torej prav gotovo, da bodo mestni reveži imeli od te stave kaj koristi, a erar posebne škode. Prvim bi bilo privoščiti, drugi pa ima toliko podpornikov, da bi lahko utrpel nekoliko škode.

Vesti iz Štajerske.

— **Narodna edinost na Štajarskem.**

Z ozirom na pojave v kranjskih listih povodom volilnega gibanja na Štajarskem, piše »Domovina«:

»Narodna edinost se doslej pri nas še ni kršila; hoteli bi jo pa na vsak način razdreti razni tuji elementi, ne le v nemškem taboru, temveč tudi v taborih slovenskih političnih strank na Kranjskem. V petek sta se zagnala oba ljubljanska politična dnevnika v naše razmere; enim so naši kandidatje preveč klerikalni, a drugim preliberalni.

Brez dvoma pa je, da stojte naši politični voditelji na sreli; mi nimamo sredstev, da bi si privoščali tak luksuz kakor na Kranjskem. In, hvala Bogu, mi nimamo tudi volje, da bi se podajali v bratomorni boj! Mi imamo na nemški strani svoje smrtno sovražnike, katerih največje veselje bi bil naš medsebojni prepir.

Mi le ne vemo, čemu se kranjski listi vtikajo v naše razmere. Prosili smo jih že večkrat, naj nas pustijo na miru! Mi nečemo ničesar slišati o kranjskih razmerah in se prav nič ne vtikamo v odnose prepire. Mi hočemo iti svojo pot narodna sloga, ker upamo, da si tem potom najprej priborimo svoje pravice in najlažje dospemo do svojega cilja.

»V edinosti je moč!« To je bilo doslej naše glavno geslo! To je bil znak vse naše politične borbe! In to ostane tudi nadalje! Kdor želi srčce in vspeha štajarskim Slovincem, ta ne bo skušal razdreti narodne sloge! Kar imamo, smo si priborili na ta način, in to pot bomo hodili tudi v bodoče!

— **Pridelek hmelja.** V okolici Celja se je pridelalo letos okrog 14.000 stotov hmelja, ki se je že razprodal. V začetku se je prodajal po 50 do 65 K za 50 kg. Končne cene pa so narastle na 100 K vsled tega, ker je bila na Angležkem in v Ameriki slaba letina.

— **Mestni očetje v Celju** so dovolili 500 kron podpore za šulferajnsko šolo v Šoštanju. Mesto tiči v dolgovih, pomanjkanje je na vseh koncih in krajih, tako, da bi se moral mestnim očetom smiliti sleherni novič, kamo li da bi smeli zametati stotake za nemoralne politične in narodne agitacije v drugih krajih! Iz občinskega imetja je lahko igrati lepo figuro velikodušnega podpiratelja! Ali zakaj ti darežljivi mestni očetje, če že po vsej sili hočejo povspeševati »veliko« nemško stvar, ne posežejo v — lastne žepce?!

— **Žalosten konec.** Fant Janez Volave na Dobrni ni bil le fanatičen pristav nemškutarske stranke, ampak tudi silno vojevit človek. Povodom neke slavnosti leta 1900. v Dobrni, je Volave z odpitom nožem napal »Sokolec«. Dne 23. septembra pa se je v hotelu »Styria« zapel v pretep, v katerem je zadobil toliko hudih telesnih poškodb, da so kimalo na to povzročile njegovo smrt.

Razne vesti.

Hrvatski dnevnik v Ameriki. V Ameriki, in sicer v Allegheny Pa., izhaja nekaj časa sem hrvaški politični dnevnik »Hrvatska«, ki stane 5 dolarjev na leto. Glavni urednik je Skrivanić.

Mačja razstava. Da, pravo pravcato razstavo mačk imajo sedaj v Pragi. In kakor posnemamo iz praških listov, je ta razstava silno interesantna. Ako bi si kdo rad ogledal različne vrste mačk in mačkov, povemo mu, da so vse te mačke — vsaka posebe — zaprte v lepih kletkah in se mu torej ni bati, da bi mu skočile v obraz in mu izpraskale oči. Tudi da so te mačke zelo krotke. Miši niso

baje s to razstavo nič kaj zadovoljne, kajti ista je naperjena proti njih interesom, da celo proti njih ekzisenci! Zlobni jeziki govorijo celo, da namerjajo praške miši prirediti v kakem tamošnjem magazinu — protesten shod — seveda po noči in kjer ni mačk!

Brzjavna poročila.

Opozorjenje duhovščini.

DUNAJ 8. (B.) »Vaterland« opozarja na duhovnika Petra Bianchinija, ki je bil po sodnijski razsodbi odstavljen od službovanja v cerkvi Sta. M. Maggiore v Rimu in kateremu je prepovedano nositi duhovniško obleko. Bianchini pa se vzle temu klati okoli v duhovniški obleki ter vzbuja domnevanje, kakor da je on le žrtev političnih razmer.

Dogodki v Španiji.

MADRID 8. (B.) Ministerski svet je sklenil odpraviti obsedno stanje v Barceloni ter priporočiti kralju naj podpiše dotični dekret. Komori se snidejo dne 20. t. m. Kraljeva rodbina se je povrnila semkaj.

Štrajk v Ženevi.

ŽENEVA 8. (B.) Dva zelo dobro obiskovana shoda organiziranega delavstva sta sklenila sinoči, da se v noči med sredo in četrtkom proglasi splošni štrajk, ako do srede ne bo ustrezno zahtevam štrajkujočih službencev cestne železnice. Delavci mestne elektrarne, plinarne in vodnih naprav so v načelu pritrdili štrajku.

Štrajki na Francozkem.

FIRMINY 8. (B.) Takajšnji premogarji so sklenili, da stopijo jutri v štrajk.

Povišanje tarifov na ogrskih državnih železnicah.

BUDIMPEŠTA 8. (B.) »Pester Lloyd« javlja: Čuje se, da se namerja splošno povišanje tarifov za tovore na črtah ogrskih državnih železnic in sicer v vseh relacijah. Povišanje, ki ima znašati 5% in obsežati vse predmete, izvzemši žit, moko in les, stopi baje v veljavo s prvim januarjem 1903.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tvarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost, zadržanost, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Proti
kašlju, griholu, hripavosti, kataru, upa-
danju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje.
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovedni-
kih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
••• T R S T •••
TOVARNA: ZALOGA:
Via Teza, 30. Piazza Rosario št. 2
vokal (šolsko poslopje)
Via Limitana in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor: tapet, arj, srecal in slik, iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČRNIK TASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na par obrod
ali železnice franko

„Andemo de Franz“

krčma
v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 40 kr
Črna istrska . . . „ 36 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
skimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 32 kr.
Črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vinod 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Obrtnijsko društvo v Barkovljah
(Narodni dom), išče za svojo gostilno
izvežbanega krčmarja. Natančnejši pogoji
se zvedo pri podpisnem.

Ponudbe je doposlati podpisanemu
do 20. oktobra tega leta.

ODBOR.

Sveže maslo

naravno iz šta-
jerskih planot,
prodaja in po-
šilja na dom
prodajalnice jestvin v ulici Farneto
št. 26.

Prodaja

sede stare in nove
solar v ul. Boschetto
št. 20.

XX

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

XX

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ „	30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$ „
30- „ „ 3 $\frac{1}{2}$ „	3-mesečni „ 2 $\frac{1}{2}$ „
	6- „ „ 2 $\frac{1}{2}$ „

na pisma, katera se morajo izplačati v skladnih ban-
kovnih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnose
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tro pav
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradev
Sibinj, Inomestu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Iskase vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naka blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
Italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati da-
rebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia.
(vogel Androna del' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvir-
jev in tapetarij.

Popolno opremljene sobe.

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže
franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Prave

kranjske klobase

razpošilja po poštnem povzetju od 5
kg. naprej, kilo po gld. 1.35 Angela
Novak, Trebnje, Dolenjsko.

„K sv. Antonu Padovanskemu“

(AL SANTO DI PADOVA)

Prva prodajalnica cerkvenih oprav in nabožnih predmetov

Anton G. Vogrič

Via Mada vecchia št. 2. (začej municipalne palače.

Velik in menjšji se iz or mašnih plaščev, pluvijalov, stol, kap, kolarjev, kan-
delabrov, lamp, svetik razpel, palm, nab žnih kipov, oleografij, liturg čah in molitvenih
knjig, vencev, konan, vsakovrstnih podob, nabožnih razglednic za vsak čas pripravnih.

Zaloga sveč od pristnega čebelnega voska I. in II. sestave ter vseh drugih predmetov.

Vse po najzmernejših cenah.

Prečistitim cerkvenim upravam se dovoljujejo posebno znižane cene.

Sprejemajo se vse v to stroko spadajoče poprave.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

XX

V novi trgovini na drobno

Peter Klansich

Piazza Nuova (Gadola) št. 1, zraven bukvarne Chiopris
se nahaja bogata zaloga

platnega in bombažnega blaga za opravo nevestam po
najugodnejšimi cenami.

-- Velik dohod fruštanja in pogrinjaj. --

Edini zastop se zalogo za Trst, Gorisko, Reko, Istro in Dalmacijo

TOVARN ZA PLATNO IN PRTE v COURTRAI, FIANDRIJA (BELGIJA).

XX

Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

TISKARNA „EDINOST“

sprejema naročila
vsakovrstnih tiskovin.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovođe, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

• Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. •

• Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. •

Cene nizke.

Jedina patentovana zmes, pripoznana glede trpežnosti za tlakovanje, je

LEGNOLIT.

Najbolj udobno. Jamstvo 10 let. Paziti je na ponarejanja, ki provzročajo podove prašne,
krhke, nepravilne in podvržene razpokam.

Vzorke, cenike in proračune pošilja brezplačno in franko

LEGNOLITH C.o v TRSTU, ulica Nuova št. 14.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
stoječa iz

14 krasnih drago-
cenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi
posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno
urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico.
 - 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verizica
s privesom. Pariški sistem.
 - 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
 - 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
 - 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in
ovratnike.
 - 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno
puncir.
 - 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
 - 1 zepno ogledalo v etviju.
- Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
metov z uro Anker-Remont. vred pošilja le-
za 2 gld. 95 nč. s povzetjem ali po naprej
poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in
povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.
Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen
žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitla in rizika z razpečevanjem zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe pod naslovom Ludwig Oester-
reicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se pošt-
nine prost.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloyd.